

Evropski pokret
Srbija

RADNA GRUPA: REGIONALNA SARADNJA
Drugo zasedanje, Beograd 05. mart 2009.

Tema drugog zasedanja: Iskustva u regionalnoj saradnji zemalja članica Višegradske grupe

Drugo zasedanje radne grupe Regionalna saradnja održano je 5. marta 2009. godine u Beogradu na temu „ Iskustva u regionalnoj saradnji zemalja članica Višegradske grupe“. Na skupu su govorili gosti iz zemalja članica Višegradske grupe: Tomaš Stražaj iz slovačke Asocijacije za spoljnu politiku, nj.e. gospođa Hana Hubačkova, ambasador Češke Republike u Beogradu i nj.e. gospodin Igor Furdik, ambasador Republike Slovačke u Beogradu. Zasedanju je, takodje, prisustvovala gospođa Marta Papai, ataše u Ambasadi Republike Mađarske u Beogradu. Moderator zasedanja: Milan Simurdić, predsednik Forum za međunarodne odnose, interni ekspert RG: Jasminka Kronja.

Gosti su u svojim izlaganjima informisali o razlozima osnivanja i glavnim fazama razvoja Višegradske grupe, o osnovnim karakteristikama i sadržajima saradnje pre i posle članstva u EU, korelaciji između bilateralnih odnosa i regionalne saradnje, primerima zajedničkog odgovora na aktuelna pitanja u EU, kao i lobiranje za zajedničke interese.

Iz vrlo zanimljivih izlaganja izdvajamo sledeće akcente koji se mogu dovesti u vezu sa situacijom u regionalnoj saradnji u kojoj učestvuje Republika Srbija:

- Višegradska grupa je osnovana 1991. godine sa osnovnim ciljem tadašnjih lidera Čehoslovačke, Poljske i Mađarske da intenzivnije sarađuju i udruže kapacitete za uspešnije sprovođenje reformi i približavanje Evropskoj uniji. Nakon faze uspešnog napredovanja u procesu integracije u EU i NATO (1991-1993) došlo je do perioda opterećenog političkim problemima i krize u opstanku Višegradske grupe: raspad Čehoslovačke, unutrašnja politička konstelacija u Slovačkoj, kao i dominacija shvatanja da regionalna saradnja usporava i supstituiše proces integracije u EU.
- Ulazak u intenzivnu fazu odnosa sa EU i početak pregovora o članstvu aktuelizovao je obnovu Višegradske grupe 1998. godine. Članstvo u EU 2004. godine predstavljalo je novo iskušenje za Višegradsku grupu. Bilo je potrebno pronaći sadržaje i smisao regionalne saradnje i posle ulaska u EU, što je uspešno prevaziđeno (novi cilj, na primer, bilo je uklanjanje prepreka za slobodno kretanje ljudi i ulazak u Šengen zonu - zajedničko lobiranje, što je imalo veću težinu i uticaj na Brisel).
- Istaknuti su neki od kvaliteta Višegradske grupe: vizija i hrabrost lidera osnivača VG; permanentan dijalog vlada ovih zemalja u različitim formatima: premijeri, resorni ministri, eksperti i stalno razvijanje i produblivanje dijaloga; mentalne pripreme i trening za uključivanje u evropski prostor dijaloga i novi način komunikacije; solidarnost kao bitna karakteristika u odnosima zemalja Višegradske grupe; fleksibilnost u pogledu formata i formi saradnje – fleksibilna platforma za postizanje strateških ciljeva; snaga da se zadrže prvobitni motivi i principi saradnje (odbijeni zahtevi za proširenje VG i uvedeni različiti formati V4 Plus).
- I kad su postojali problemi u bilateralnim odnosima, nije bila ugrožena regionalna saradnja. Interes Višegradske grupe bio je važniji od bilateralnih problema, bilo je jasno, posebno u periodu pristupanja, da veću težinu ima uspeh regiona kao celine, nego individualnih zemalja. Pomenuti su i primeri neslaganja zemalja članica VG oko pitanja, kao što je Kosovo, Lisabonski ugovor, zajednička poljoprivredna politika EU i dr.

Evropski pokret u Srbiji

Kralja Milana 31/II
11000 Beograd, Srbija
Tel: 011/ 3640-174
Fax:011/ 3640-202
office@emins.org
www.emins.org

PROJEKAT FINANSIRA EU
KROZ FOND ZA EVROPSKE INTEGRACIJE
KOJIM RUKOVODI DELEGACIJA EK U REPUBLICI SRBIJI,
A TEHNIČKI REALIZUJE PRESS NOW

Evropski pokret
Srbija

- Posebno je istaknuto da su za razmenu iskustava i znanja u procesu evropskih integracija najznačajniju ulogu imali redovni sastanci šefova pregovaračkih timova zemalja VG.
- Za Slovačku je regionalna saradnja bila od posebnog značaja u nekim ključnim fazama razvoja: izgradnja državnosti nakon razlaza sa Češkom i velika pomoć zemalja VG da uspešno nadoknadi zaostajanje od 2 godine u pregovorima sa EU.

U diskusiji su razmotrene sličnosti i razlike između Višegradske grupe i Zapadnog Balkana; mogućnosti korišćenja nekih iskustava VG; postavljanje VG u aktuelnoj ekonomskoj i finansijskoj krizi, kao i o kompleksu energetske bezbednosti; uloga političke volje u jednoj i drugoj grupaciji u ubrzanju ili stagnaciji reformskih procesa i slično.

Sumirajući izlaganja predstavnika zemalja Višegradske grupe i diskusiju, usvojeni su sledeći zaključci i preporuke sa drugog zasedanja Radne grupe Regionalna saradnja:

Poredeći iskustvo Višegradske grupe i situaciju na Zapadnom Balkanu, mogu se izdvojiti tri uslova za uspešnu regionalnu saradnju: politička stabilnost u svakoj državi, politička volja za saradnju i dijalog, i izvesnost evropske perspektive, odnosno zajednički interes i cilj. Ovi uslovi su bili garant za održivi razvoj multilateralne saradnje u okviru Višegradske grupe, što bi trebalo da budu koordinate za unapređenje regionalne saradnje ZB.

Veoma je važna politička volja za saradnju, za prevazilaženje prepreka i stvaranje prostora za stalni neposredan dijalog najviših političkih i državnih predstavnika. Na njima je najveća odgovornost za stvaranje pozitivne atmosfere za promene i razvoj bilateralnih i multilateralnih odnosa u regionu.

Uspostavljanje stalnog dijaloga, intenzivna razmena mišljenja, zajednički nastup u vezi sa pitanjima od zajedničkog interesa su imperativ za poboljšanje odnosa i napredak regiona. Potrebno je insistirati i razvijati dijalog na tačkama spajanja, zajedničkim interesima, kao što je članstvo u EU, prevazilaženje ekonomske i finansijske krize, energetska sigurnost. Održavanje sastanaka na najvišem nivou zemalja Zapadnog Balkana imalo bi višestruko koristan efekat u više pravaca: jačanje međusobnih odnosa, razvoj odnosa sa Evropskom unijom, jačanje pozicije na međunarodnoj sceni svake zemlje pojedinačno i regiona u celini.

Iako je saradnja u okviru VG pre svega međuvladina, za njenu uspešnu implementaciju i podršku širih krugova u zemljama članicama značajnu ulogu ima parlamentarna saradnja, kao i saradnja civilnog sektora. Pored razvijanja bilateralnih odnosa sa parlamentima zemalja VG, kao i uspešne saradnje nevladinih organizacija, posebno iz Srbije, koja je prethodila obnavljanju međudržavnih odnosa, korisno je uspostaviti čvršće multilateralne veze između dva regiona u ovim oblastima.

Regionalna saradnja u okviru Višegradske grupe može biti višestruko inspirativna za Srbiju i saradnju u balkanskom regionu. Bilo bi korisno više promovisati model Višegradske grupe, kroz državne i nevladine kanale, informisati o mogućnostima korišćenja Višegradskog fonda i podsticati projekte komparativnog proučavanja saradnje u okviru VG i ZB. Podržano je inicijalno uspostavljanje kontakta između Regionalnog saveta za saradnju sa sedištem u Sarajevu sa Višegradskom grupom i očekuju se dalji koraci i konkretni predlozi za saradnju dva regiona.

Evropski pokret u Srbiji

Kralja Milana 31/II
11000 Beograd, Srbija
Tel: 011/ 3640-174
Fax: 011/ 3640-202
office@emins.org
www.emins.org

PROJEKAT FINANSIRA EU
KROZ FOND ZA EVROPSKE INTEGRACIJE
KOJIM RUKOVODI DELEGACIJA EK U REPUBLICI SRBIJI,
A TEHNIČKI REALIZUJE PRESS NOW